

תמונת מצב ברצועת עזה מטעם המתאם ההומניטרי

6 בינואר 2009, מעודכן לשעה 18:00

המבצע הצבאי הישראלי נכנס ליומו ה-11, והאוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה ממשיכה לסבול ולשלם את מחיר האלימות. נפות עזה וצפון הרצועה נותרו מבודדות משאר חלקי רצועת עזה. התנועה הפנימית בתוך הרצועה קשה ביותר בשל התמשכות פעולות האיבה והרס התשתיות החיוניות. המצב ההומניטרי ברצועה מוסיף להתדרדר.

אלימות

לפי משרד הבריאות הפלסטיני, מניין הנפגעים הכולל נכון לשעה 18:00 גדל והוא עומד על לפחות 640 הרוגים ו-2,850 פצועים. התמשכות פעולות האיבה והסכנות הכרוכות בהגעת צוותים רפואיים אל הנפגעים מקשות על הרכבת רשימה מדוייקת ומעודכנת ושל מניין ההרוגים והפצועים.

התקריות העיקריות כוללות את המקרים הבאים:

- מדיווחים ראשוניים עולה כי בשעה 15:45 ב-6 בינואר 2009 נחתו שלושה פגזי ארטילריה ליד בית ספר לבנות של אונר"א, בית ספר C, וגרמו להריגתם של לפחות 30 בני אדם ולפציעתם של 55 נוספים, מתוכם 15 במצב קריטי. בית הספר משמש כמחסה לתושבים שנמלטו ממעשי האיבה.
- בשעה 23:30 ב-5 בינואר, שלושה תושבי עזה נהרגו בבית ספר של אונר"א בעיר עזה. הם היו חלק מקבוצה בת 400 פלסטינים שנמלטו מבתיהם בבית לאהייה שבצפון רצועת עזה וחיפשו מחסה בבית הספר של אונר"א. בית הספר סומן בבהירות כמתקן של האו"ם. אונר"א מחתה על הריגת הפלסטינים בפני הרשויות הישראליות והיא קוראת לפתוח מיידית בחקירה עצמאית של המקרה.
- בשעות הבוקר, ה-6 בינואר, נפגעה מרפאה ראשונית של אונר"א במחנה הפליטים בורייג' ועשרה מהנוכחים נפצעו מפגיעת טיל במבנה סמוך. שבעה מהפצועים הינם אנשי צוות של אונר"א, ושלושה הנוותרים הם מטופלים במרפאה. שלושה מהפצועים במצב קשה.
- ב-4 בינואר, קרוב ל-100 מבני משפחת אל-סאמוני המורחבת פונו מבתיהם לבניין ממזרח לעיר עזה. בבוקר ה-5 בינואר הופגז הבניין שוב ושוב. שלושה מהילדים פונו לבית החולים שיפא במכונות פרטיות והוכרזו מתים עם הגעתם. לפי עדות של בני המשפחה ששרדו, מספר לא ידוע של פצועים והרוגים נותרו תחת ההריסות מאחר וצוותים רפואיים לא מסוגלים להגיע אליהם.
- בשעות הבוקר המוקדמות ב-5 בינואר פגע פגז בבית במחנה אל-שאטי והרג לפחות שבעה מבני משפחת אבו-עיישה. במהלך הלילה הופגזו בתי תושבים במחנה הפליטים בורייג' בהם נהרגו לפחות חמישה בני אדם ונפצעו 16. בתקרית אחרת, נהרגו אישה פלסטינית הרה וארבעת ילדיה.

- ב-5 בינואר, נפגע בית החולים אל-עוודה בצפון רצועת עזה משני פגזים שנחתו במגרש מכוניות עמוס ליד חדר המיון. הכניסה למקום ניזוקה וכך גם כמה מחסנים.
- מחסן השייך לאחד מקבלני הביצוע של סוכנות WFP, שהכיל 360 טון מזון נפגע ב-5 בינואר, בפגיעה נהרג אדם אחד ושניים אחרים נפצעו באורח קשה.
- ארבעה חיילי צה"ל נהרגו בשתי תקרית נפרדות ב-5 בינואר. יותר מ-40 טילי קסאם וגראד נורו על פי הדיווחים ביום שני מרצועת עזה לדרום ישראל; דווח על תינוקת שנפצעה.

מחסה

יותר מ-14 אלף פלסטינים שוהים נכון לבוקר ה-6 בינואר ב-23 מקלטי חירום, ומספרם עולה במהירות. מאגרי הסיוע של אונר"א למקלטים אלה מתדלדלים במהירות. אונר"א זקוקה למזון ולמוצרים שאינם מזון (NFI) עבור מקלטים אלה, ובמיוחד לשמיכות ומזרנים, ומבקשת מארגונים אחרים להעביר לרשותה שמיכות ומזרנים שאינם בשימוש. קשה להשיג מוצרים כאלה בשווקי עזה בשל המחסור שקיים בשוק המקומי, מחסור שנגרם כתוצאה מ-18 חודשי מצור על הרצועה. בנוסף לכך, הכנסת פריטים חדשים לרצועה קשה בשל צוואר הבקבוק במעבר כרם שלום. הצלב האדום סיפק אתמול 350 ערכות הגיינה לאונר"א עבור השוהים במקלטים. כמות זו מספיקה ל-6,300 אנשים למשך 10 ימים.

חשמל ותקשורת

חנת הכוח בעזה עדיין אינה מתפקדת. בעקבות תיאום מול הרשויות הישראליות, 215 אלף ליטר דלק תעשייתי שהגיע אתמול, הועבר ממסוף נחל עוז לתחנת הכוח. ואולם, לא כל הצרכנים המקבלים בדרך כלל חשמל מתחנת הכוח יהנו באופן מיידי מחידוש אספקת החשמל משום שרוב קווי החשמל נפגעו.

מתוך שבעת קווי החשמל שנפגעו, והמוליכים חשמל לרצועה מישראל וממצריים, שניים בלבד תוקנו. חברת החשמל העזתית (GEDCO) קיבלה היתר מישראל לתקן את שאר הכבלים. כבל חשמל נוסף, הממוקם מזרחית לחאן יונס אינו מתפקד. חברת הטלפוניה הפלסטינית (PALTEL) מזהירה כי בשל הפסקות החשמל המתמשכות, המחסור בדלק ומגבלות נוספות, רשתות הטלפונים הנייחים והניידים והתקשורת המקוונת עלולות לקרוס בעוד יומיים.

בריאות

בתי החולים ממשיכים לעשות שימוש בגנרטורים, שנועדו לגיבוי חירום, זה היום הרביעי ברציפות. רק שלוש מתוך 56 המרפאות הראשוניות השייכות למשרד הבריאות המקומי נותרו פתוחות. הגבלות התנועה וביתור הרצועה הן הסיבות העיקריות לסגירתן של רבות מהמרפאות. על פי ההערכות, כמות הדלק הזמינה לתדלוק גנרטורים בשימוש שירותי הבריאות ובתי המרקחת המרכזיים, בהם חדרי קירור המיועדים לחיסונים, צפויה להספיק לחמישה ימים. לפי משרד הבריאות, מתוך חברי הצוותים הרפואיים הפועלים בעזה נהרגו עד כה שלושה ו-30 נפצעו, ו-11 אמבולנסים נפגעו. במהלך היממה האחרונה, הסהר האדום הפלסטיני לא קיבל את אישור מישראל לאף אחת מבקשות התאום שהוגשו על מנת לאפשר הגעת צוותים לפצועים ולהרוגים. למרות זאת הצוותים הרפואיים הצליחו לחלץ 140 פצועים ו-22 הרוגים. צוות כירורגי של הצלב האדום, שנכנס לרצועה ב-5 בינואר, הביא עמו 1,000 יחידות טטנוס אוקסיד עבור בתי החולים.

מים ותברואה

לפי רשות המים העזתית (CMWU) 800 אלף תושבים פלסטיניים בצפון עזה, בעיר עזה ובמרכז הרצועה נותרו ללא מים זורמים נכון ל-6 בינואר. אלה שעדיין נהנים מאספקת מים זורמים מתמודדים עם בעיה של ניקיון המים, ומסתכנים בשתיית מים מזוהמים בשל חלחול מי שופכין. שירותי טיהור השפכים, ובכללם סילוק אשפה מוצקה, אינם מתפקדים בשל הלחימה.

מזון

אספקת הגז לבישול ברחבי הרצועה מצומצמת, והתושבים נאלצים להשתמש בתנורי עץ או בחשמל כשהוא זמין, או בחומרי בעירה אחרים. התושבים עדיין מתקשים להשיג מזון, ובכלל זה מוצרי מזון בסיסיים כמו אורז, קמח ושמן. המאפיות לא קיבלו קמח מאז תחילת המבצע הקרקעי.

כתוצאה מכך, רק תשע מאפיות נותרו פתוחות ותורים ארוכים משתרכים בכניסה אליהן, לקבלת קצובה של 50 פיתות קטנות. המחיר כמעט הכפיל עצמו מאז תחילת המבצע, והדבר החמיר גם את מצוקת המזומנים. התאחדות בעלי המאפיות ביקשה מאונר"א קמח חיטה כדי שהמאפיות יוכלו להמשיך לתפקד.

לפני המבצע הנוכחי קרוב ל-80 אחוזים מאוכלוסיית הרצועה נסמכו על סיוע הומניטרי של סוכנויות האו"ם ושל ארגונים נוספים. חלוקת המזון של אונר"א חודשה ב-1 בינואר תחת נסיבות קשות ביותר, לאחר השעיה שנמשכה 13 ימים, ומגיעה ל-20 אלף מוטבים ביום אחד. מלאי המזון היבש (המחולק במנה אחת) אמור להספיק לתקופה של 2-3 חודשים. ב-6 בינואר גם אונר"א וגם WFP לא הצליחו לבצע את החלוקה בשל מצב הביטחון בשטח.

המעברים

מעבר כרם שלום נפתח היום ו-50 מטענים צפויים להיכנס דרכו לעזה. ב-5 בינואר הורשו לעבור במעבר כרם שלום 41.5 מטענים, ובהם 40.5 מטענים עבור סוכנויות סיוע הומניטרי. מתוכם, 31 מטעני קמח עבור סוכנויות האו"ם, 8 מטעני מזון מתורמים ערביים ו-1.5 מטעני ציוד רפואי עבור הסהר האדום הפלסטיני.

צינור הדלק במסוף נחל עוז ושרוול המסוע להעברת חיטה במעבר קרני היו סגורים היום. מעבר רפיח נותר פתוח חלקית למעבר אספקה רפואית ולפינוי מקרים רפואיים. ב-5 בינואר התאפשרה כניסתם של 10 מטעני ציוד רפואי ויציאתם של 18 מקרים רפואיים. לפי משרד הבריאות הפלסטיני 133 מטופלים פונו דרך מעבר רפיח לטיפול מחוץ לשטח עזה מאז ה-27 בדצמבר.

צרכים בעדיפות ראשונה

אספקת דלק: תחנת הכוח של עזה זקוקה לאספקת דלק תעשייתי. התחנה נסגרה ב-31 בדצמבר. החלפת השנאים שנפגעו באורח קשה דחופה גם כן, ויש לתאם את כניסתם של צוותים טכניים לתיקון הנזק. על המסוף בנחל עוז להישאר פתוח שכן הוא המסוף היחיד שמסוגל להזרים את כמויות הדלק הנחוצות לאיתחול התחנה, לתיפוקדה השוטף ולאגירת מלאי של סוגי דלק הנחוצים ברצועה. יש לציין כי אתחול וכיבוי המכונות בתחנת הכוח מסב להן לנזק כבד ועלול להביא לקלוקל כמה מהמרכיבים החיוניים.

חלוקת גז לבישול: למרות שגז בישול הוזרם מצד הישראלי של נחל עוז לצד הפלסטיני, הגז עדיין לא נאסף בשל חשש מפגיעה בעת ההובלה. יש לתאם בדחיפות את איסופו של הגז שנמצא במחסנים הסמוכים לגבול,

3 המשרד לתאום הומניטרי של האו"ם – OCHA

ת.ד. 38172 ירושלים, טל: 02 – 582 5853 /9962 ochaopt@un.org www.ochaopt.org

בצד הפלסטיני, ושל הכמות שנותרה בנחל עוז, ואת חלוקתו למאפיות ולמשקי בית. הגז נחוץ למאפיות כמו גם למשקי הבית לאפייה ולבישול ביתיים.

קמח חיטה: יש לספק קמח למאפיות המקומיות ועבור חלוקת מזון על בסיס המוניטארי לאוכלוסית עזה. חגורת המסוע במעבר קרני הינה המנגנון היחיד שמסוגל לטפל בהערת כמות החיטה הנחותה ברצועה בזמן זה. מעבר זה נותר סגור.

מזומנים: תזרים המזומנים לעזה עדיין לא חודש, ויש לחדשו בדחיפות. המחסור במזומנים משפיע גם על פעילות סוכנות אונר"א, על יכולתה לשלם את קיצבאות הסעד ל-94 אלף מוטבים נזקקים ולמשתתפים בתוכנית "מזומנים תמורת עבודה" שמפעילה הסוכנות, כמו גם על יכולתה לשלם את משכורות העובדים ואת שכר הספקים.

תנועה פנימית בתוך רצועת עזה: התנועה בתוך רצועת עזה מוגבלת ומסוכנת. חיוני לאפשר את גישתם של חולים ואמבולנסים לבתי החולים, ולאפשר את גישת סוכיות הסיוע למחסניהן כדי לבצע חלוקה; כמו כן, חיוני לתקן לאפשר תנועה בטוחה של צוותים טכניים לתיקון הנזקים שנגרמו לתשתיות של שירותים ציבוריים.